

Årsrapport 2022

Innledning

Endelig et år der ulike varianter av corona ikke har bestemt dagsorden for historielagets drift. Endelig et år der vi i styret har kunnet langtidsplanlegge vår virksomhet uten hele tiden å ta forbehold om mulig avlysning. Styret mener å ha hatt et godt arbeidsår med mange interessante saker på sakslista.

Styret

Etter at styret konstituerte seg på første styremøte etter årsmøtet, har styret hatt følgende sammensetning:

Styreleder Einar Lockert

Nestleder Marianne Veland

Sekretær Frode Bygdnes

Kasserer Tore Einar Johansen

Styremedlem Hjørdis Jensen Holter

Vararepresentanter Peter Midbøe

Marthe S. Langstrand

Steve Nilsen

Revisorer Ottar Nilsen

Tore Kulseng

Valgkomite Johnny Kristiansen, Andreas Bergland og Hennie Berghahn Riise

Redaksjon Årbok for Harstad

Redaktør Bjørn Hall-Hofsø

I redaksjonen for øvrig: Frode Bygdnes, Tore Einar Johansen, Elsa Floer og Einar Lockert.

Styremøter

Etter årsmøtet 17.03. har styret hatt 5 styremøter i 2022. Fast møtelokale er Harstad bibliotek der vi får plass etter stengetid. Dette fungerer meget godt. Takk til Harstad bibliotek. I tillegg til de faste styremøtene er nettet hyppig nyttet som kommunikasjonsmiddel mellom styremedlemmene.

Årsmøtet 2022

Årsmøtet ble avholdt på Trondenes historiske senter 17. mars. Her ble de faste årsmøtesakene behandlet. I etterkant var det foredrag av Alf Ragnar Nielssen. Tema var samenes nærvær i vikingetid. Selvsagt ble årsmøtet, tradisjonen tro, avsluttet med en enkel servering.

Fremdeles var det nok en del engstelse for corona-smitte, men årsmøtet var likevel godt besøkt.

Medlemsmøter.

Årets første medlemsmøte ble avholdt 20.januar på Trondenes historiske senter. Her holdt Jan P. Pettersen foredrag om sin siste bok; Narvik 1940. Et interessant foredrag og et godt oppmøte.

Sagaseminaret

Den store begivenheten for historielaget vår 22 var sagaseminaret som ble avholdt 23. og 24.april. Seminaret var et samarbeid mellom Bjarkøy - og Harstad historielag. 2023 er fastsatt som markeringsår for vårt distrikt i forbindelse med 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad. Vårt seminar må sees i sammenheng med dette. Vi ønsket med seminaret å få fram flest mulige spor av høvdingerikene i en sterk og rik landsdel. Vi ønsket å få fram bredden i vår posisjon i Norges historie i vikingetiden, en posisjon vi mener er underkommunisert i våre historiebøker. Alle historielagene i Troms og Nordre Nordland ble invitert. Representanter fra hele 15 av lagene møtte. Storparten bidro med muntlige foredrag om funn av kulturminner fra sitt lokale område. I tillegg var det foredrag av faghistorikere.

Seminarets første dag ble avviklet på Trondenes historiske senter. Søndag var det tur til Bjarkøy. På Bjarkøy fikk vi bl.a. omvisning ved nausttuftene av arkeolog og foredrag om prosessen ved å gjenskape Tore Hunds cehporis.

Seminaret var åpent for våre medlemmer, men av praktiske grunner måtte vi ha forhåndspåmelding. Alle som ønsket det, fikk plass.

Vi må karakterisere seminaret som meget vellykket. Komiteen for Tore Hunds Rike sponset seminaret med kr. 20 000.-

Lansering av særhefte

8.september hadde historielaget medlemsmøte på Trondenes historiske senter. Tema var utgivelsen av lagets særhefte nr. 6. Det er vårt medlem Kristian Holst som har skrevet heftet, dvs det er en rikt illustrert bok på 128 sider. Boka har tittelen «Historien om et kystrederi – Haalogaland Dampskibsselskab». Da Kristian Holst tilbød et samarbeid med Harstad historielag om utgivelse, var ikke styret i tvil om svaret. Dette var et så viktig bidrag til Harstad bys historie at det burde presenteres for et større publikum. Kristian Holst sponset deler av trykkeutgiftene. Forfatteren selv holdt foredrag om boka.

8. oktober var det nytt medlemsmøte på Trondenes historiske senter. Foredragsholder denne gang var forfatter Anka Ryall. Tema var «Polare kvinner» med undertittelen «Norsk polarhistorie i kjønnsperspektiv» Et vellykket møte der 45 medlemmer til stede.

Vårturen

Da coronasituasjonen fremdeles ikke var helt avklart, valgte vi å ikke å planlegge vårtur.

Høstturen

Årets tur gikk til Tjeldøya og ble avviklet lørdag 27.08. Turen var også en oppfølging av sagaseminaret. På nordsida av Tjeldøya ligger flere store og gamle gårdshauger. Vi hadde omvisning på de to nausttuftene ved Sandselva. De er blant de største i Nord-Norge. På vår stopp på Stokkestua fikk vi studert en kopi av Steinsviksverdet, det best bevarte og flotteste vikingsverd som er funnet. Losmuseet ble også besøkt. Siste stopp på Tjeldøya var Kjerstad hvor vi fikk servert middag.

En meget vellykket tur, ikke minst fordi vår guide, Rune Arctander Isaksen, var en dyktig formidler med solide kunnskaper om kulturminnene på øya. Ros må også gis til vårt styremedlem Hjørdis som nærmest til minste detalj hadde planlagt turen. 37 deltakere viser at våre medlemmer finner slike turer interessante.

Representasjon

Marianne og Frode representerte Harstad historielag på fylkeslagets årsmøte på Ringvassøya 1.-3. april.

Annen virksomhet i laget.

Kongens fortjenestemedalje til Vidkunn Eidnes.

Historielaget ser det som en av sine viktigste oppgaver å løfte fram personer som gjennom sitt virke, sitt engasjement har betydd særlig mye for Harstad. En slik person er Vidkunn Eidnes, og da styret sommeren 21 fikk et innspill fra et av våre medlemmer om at Harstad historielag burde søke om Kongens fortjenestemedalje for vårt æresmedlem Vidkunn, så tok vi øyeblikkelig tak i det. Vi hadde håp om at søknaden skulle være ferdigbehandla til hans 90-årsdag, men kongens fortjenestemedalje henger høyt. Det er mange formaliteter knyttet til en slik søknad og mange instanser den skal innom. Først i juni 22 fikk vi beskjed om at Vidkunn av kongen var tildelt denne utmerkelsen.

Den høytidelige overrekkelsen fant sted på Trondenes historiske senter den 18. august, og det var ordfører Kari - Anne Opsal som stod for overrekkelsen. En enkel, men høytidelig og verdig seremoni der nære slektninger og venner av Vidkunn var til stede samt

øvrighetspersoner fra kommunen og representanter fra Sør-Troms museum. Harstad historielags styre som var initiativtaker og som hadde utarbeidet søknaden, var selvsagt representert.

Fredning av gravminner.

Historielaget tok i 2021 kontakt med Harstad kommune om fredning av gravminner. Vi hadde i 22 møte med sentrale personer i kommunen angående denne saka. Det viser seg komplisert å få til gode retningslinjer for dette arbeidet. Vi samarbeider nå tett med kulturetaten og gravferdskontoret i kommunen. Målet er å sikre at viktige kulturminner på våre gravsteder ikke går tapt.

Førjulstand på Sjøkanten Senter

Styret besluttet at vi i år skulle ha stand på Sjøkanten Senter 1. lørdag i desember. Hensikten var å få solgt årboka, men også å promotere historielaget. Dette var meget vellykket og bør følges opp også neste år.

Nytt særhefte

Sagaseminaret i april var vellykket, så vellykket at styret fant det formålstjenlig å få trykket i eget særhefte ikke bare foredragende holdt av fagpersonene, men også de mange bidrag vi fikk fra de ulike lokallag som var til stede. En egen redaksjonskomite bestående av medlemmer fra styret og med Marianne Veland som leder har i løpet av høst 22 arbeidet med redigering av stoffet, skaffe til veie illustrasjoner osv. Et krevende, men veldig givende arbeid. Heftet er nå klart for trykking, og tidspunkt for lansering er satt til slutten av april. Komiteen for Tore Hunds Rike har sponset prosjektet med kr.50 000.-

Medlemmer

Pr 31.12. 22 hadde laget 140 medlemmer, hvorav 26 familiemedlemmer og 4 æresmedlemmer. Tilsynelatende en liten nedgang fra fjoråret, men årsaken er i hovedsak at nestleder Marianne har foretatt en grundig ajourføring av medlemslistene. En del medlemmer er av ulike grunner strøket. Gledelig er at vi har fått mange nye medlemmer i løpet av året.

Årbok for Harstad

3.nov. ble Årbok 2022 lansert. Årboka var på hele 154 sider og dermed den fyldigste av Harstad historielag sine 35 utgaver. På medlemsmøtet orienterte redaktør Bjørn Hall-Hofsø om de 34 bidragende i boka. Styremedlem Tore Einar Johansen kåserte om sin artikkel» Bjarkøykjelen og kontakten med Romerriket, mens Sven Erik Eriksen gav en personlig og tankevekkende skildring knyttet til Bjarkøykjelen. Hele 75 tilhørere var møtt opp.

Salgstallene for årets årbok er gode, og nå er det nærmest blitt tradisjon at den politiske ledelse kjøper inn 35 stykker som deles ut til byens kommunestyrerepresentanter siste

kommunestyremøte før jul. Vi nyttet anledningen til å takke Harstad kommune for den støtte de gir til historielaget.

Årbokredaksjonen vil også takke alle bidragsyterne til årboka. Uten deres innsats ville ikke utgivelse av årboka vært mulig. Vi takker også alle våre sponsorer og gir uforbeholden ros til redaktør Bjørn Hall- Hofsø.

Økonomi

Økonomien må betegnes som god. (Se eget regnskap og budsjett)

Hjemmeside

Harstad historielags hjemmeside www.harstadhistorielag.no fungerer godt. Frode Bygdnes er ansvarlig for siden og legger ned mye innsats for stadig å forbedre denne. Vi oppfordrer våre medlemmer til besøke denne siden. Her er det mye nyttig informasjon om lagets virksomhet. Programmet StyreWeb fungerer også godt. Programmet er særlig egnet for regnskap og medlemsoversikter, men også for kontakt med medlemmer på e-post og sms.

Styret i Harstad historielag